

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is

II. év. Budapest, 1898, vasárnap, május 22-én. 141. szám.

Vidám a király.

A magyar nemzet páratlanul dinasztikus nemzet. Azt a halandót, aki szent István koronáját viseli, ha valóban királyi tulajdonságok ékesítik, életében már szentté avatja, legendákkal veszi körül. A szent koronának van valami csodás, valami megmagyarázhatatlan nymbusa, amelyvel olyanformán vagyunk mindnyájan, amint vagyunk a dogmákkal általában: credimus, quia absurdum. Katona József Bánk-bán-jában a lázadó Petur, aki a szabadság védelmében kész leszurni a királynét, térdre borul, mihelyt a király nevét hallja és szilaj, lobogó vére csöndes könyvatakká szelidülve, a támadásra vont kardot oda teszi a király személyesének, Bánk bánnak a lábai elé.

Nem mai keletű tehát a magyar dinasztikus érzés, hanem vérbeliség és történeti fejlemény. A magyar forradalmak soha sem irányultak a trón birtokosa ellen, de mindig — kivétel nélkül mindig — a király tanácsadói voltak az ok, az alkalom, vagy az ürügy, hogy vita támadjon a korona és a nemzet között.

A nemzet ilyen erkölcsi habitusából következik, hogy a magyar sokkal élénkebben, sokkal állandóbban érdeklődik királyá minden, még oly apró-cseprő dolga iránt is, mint bármely más európai nemzet. Ujságaink, ha a király audienciát ad, ha nyilvános helyen mutatkozik, vagy ha ebédre hívja meg tanácsosait és kitünőségeit a közéletnek, mindig följegyzik, hogy jókedvű, beszédes, vagy hallgató és mogorva volt-e;

mert a közönség szívesen olvassa, gyönyörűséggel színezi ki ezeket a nem is mindig hiteles tudósításokat. Azután megindul a találgatás, hogy vidámságának, avagy rosszkedvének mi is lehet az oka. Ebben a találgatásban mennyi kedves naivitás, mennyi szerető ötletesség nyilatkozik meg.

Ujságainkból tudjuk, hogy a király, amióta most a delegációk alkalmából Budán tartózkodik, igen jókedvű, igen nyájas, igen kegyes. Minden lépéséről, minden utjáról ott van a stereotyp riport: „A király vidám hangulatban volt.“ De ugy is kell lennie. Osztogatja pazar kézzel a kitüntetések és pedig nem a történeti nevek viselőinek és nem a gazdag tőzséreknek — akik, amint az ellenzéki rekriminálás vallja, töltik a párt-kasszát, kenik a kormányzás csikorgó kerekeit. A királyi kegy verőfénye most egy régi, talentumban és karakterben kitűnő journalistára, aztán két, hosszú idő óta szolgáló, hasznos munkásságu, előkelő talentumu beamterre esett. Bizony a napi krónika ehhez hasonlatos dolgokat igen ritkán jegyezhet föl, mert sem az ujságíró, sem a hivatalnok nem igen fontos személyiség ott, ahol a grácia elapadhatatlan kútfeje bugyog, ahol a való, de többször a fiktív érdemeket ex offo honorálják. A király széles kedvének egy más bizonyossága, hogy meglátogatta festőink kiállítását és igen megdicsért minden silány vásznat, amelyen ecsettel festéket mázolt el a piktor. Az ebédjein szokatlan melegséggel beszélget az ő hű alattvalóival, a hadiszemlén megdicséri seregének minden mozdulatát stb.

Az ezerfejű és ezernyelvű közvélemény pedig fáradhatatlanul kutatja a király jókedvének okát. Nem kevesen vallják azt, hogy a király azért olyan nyájas, azért olyan vidám, mert a harmincz milliós póthitel simán — talán igen is simán — csuszott át a delegációban. A király pedig gavallér, szivességért szivességgel, udvariasságért udvariassággal fizet.

Nem tudjuk, van-e igaza, nincs-e igaza a mindentudó közvéleménynek, amidőn a király vitathatatlan jókedvét, mindenütt nyilatkozó nyájasságát, hogy úgy mondjuk — ily culináliter magyarázza. Mi csak azt tudjuk, hogy a mi közönségünk igen nagy súlyt helyez mindenre, amit tesz, vagy nem tesz a király, amely tulajdonságunkat egyébként nincs miért szégyenlenünk. Megtörténik gyakran, hogy a közönség magyarázata ezer mértföldre jár a valóságtól; de az nem nagy baj. A kölcsönös szeretet szimptomái ezek. A király mindent szépnek lát országában, még a rossz képeket is, mert a szíve befolyásolja a szemvilágát, mi pedig hasonlóan minden szavából színes légvárakat építünk, még a jelentéktelenje is kedvező értelmet nyers megelevenedik a mi fantáziánkban. Száz esemény rajzik, ezer téma hullámszik itthon és az európai láthatáron, de ahol két-három ember összejön, mindenütt újra meg újra megismételik mint valami új, friss hirt: „vidám a király.“

És amikor előtolakodik a politikai élet legnagyobb gondja: a gazdasági kiegyezés nehéz, nyomasztó kérdése, mely mint egy mozdulatlan kő fekszik köztünk,

Az ötödik evangéliumból.

XII. Jézus és az özvegy.

1. Délest volt Jeruzsálemben és környül pihent Galilea, az ország. A Gethsemáni kertben szagos virágok nyiltak s a figefa busult harmat után. A pómagranát levele azonban lehajolt, mutatván, hogy valakik kifáradtak a napban, óhajtoznak a hűvös földre.

2. A letört ágak mellé.

3. S im előtört a sövény apró virágai mögül egy fehér árnyék. Ki messze bevilágítja a sziklákat és tette, hogy van világosabb is a napnál. Ki továbbá volt test, de fekélyek nélkül való és vala hang, de el nem szálló. Én Jézusom, én királyom Bethlehemből, a Dávid hárfája nélkül, Téged még azebben hogy énekeljelek?!

4. Midőn is Te vagy a himnusz és hozzád fogva zsoltáros gyerek, valakit csak hegedősnek hívnak.

5. A domborulat végén pedig egy szegény özvegy tépte köntösét ekkor. És zokogván, oda-szorította fejét az olajfa derekához, és sikongott, mint a vihar Syriában és kérdezé amaz iszonytató hegyeket messze, és kérdezé ama bus fákat közel:

6. Mi leszen velem, hogy leesett az én fejemnek koronája?

7. Mire is hallgattak amaz iszonytató hegyek és nem szóltak ama bus figefa szintén. É siralom völgye mozdulatlan, ha néki panaszkodnak, avagy ha megmozdul, el is pihen mindjárt, mert csak hitvány szellő érte. Mit gyökerében nem érez a hegy, a fa, az ember.

8. Ennemagának sir a hegy, a fa, az ember.

9. De tovább lépegetvén Jézus, megpillantá lábainál az özvegycet. Kit nevezének Leának és igen köszöntöttek, míg selyem köntöseit aranyból való násfák szorongatták. Míg udvara telve vala gödölyékkal, míg násfáit és állatait fiai széjjel nem hordták.

10. Míg orczáit jóillatu kenőcsök borították, nem csupán ránczok. Avagy ki köszöntené az ékesség nélkül való ránczot?!

11. Vala tehát kettős az özvegy nyomorúsága: ama forró szeretet reménység nélkül, és eme hideg öregség ékesség nélkül.

12. De Lea föltekintvén a földről, megpillantotta a nagy világosságot.

13. Melyben nem busult többé a figefa

harmat után s immár a pómagranát is magasra emelte ágait. Jézus aranyok és gyöngyök nélkül is köszöntetik.

14. Ki most az asszony homlokát megsimitván, szólt a kilencz szent kórusok zengedezésével:

15. Lea, szegény özvegy, a te könnyeid miért folynak, mikép sötét árnyékok közt a patakok Libanonban?

16. És hirtelen felszáradtak vala az özvegy patakozó orczái. Ki most megcsókolá az Urnak köntöse szegélyét és hozzá igy imádkozott:

17. Avagy miért kérdezéd ezt tőlem, én Uram Jézusom, midőn Te mellém állasz és az én orczáim már száraz?! Miért nem kérdezéd e felegyenesedő fákat is, miért szagoskodnak ismét, hogy Te hozzájuk elérkeztél?!

18. Ki feltámasztád Jairus lányát és parancsolsz a hullámoknak, ki császára vagy s császároknak, nincs köny ottan, ahová Te elérkeztél és nincs többé nyomorúság. Ó, Uram, Te, ime, mellém álltal és már meggyógyított e szempillantás. Ó, Uram, te vagy a manna, te vagy az oszlop, te vagy az egy és a minden, Ó, Uram, mellőlem el ne távozz!

miniszter dolga, aki úgy fog cselekedni, amint azt a nemzeti becsület kívánja.

Romero Robledo azt állítja, hogy a mostani miniszterium nem az előbbinek a folytatása és azt mondja, hogy a kabinet lelke Gamazo.

Madrid, május 21.

Leon Castillo ma este ide érkezik. Azt hiszik, hogy vissza fog térni a párisi nagykövetségre.

A spanyol flotta.

Madrid, május 21.

A szenátusban Sagasta miniszterelnök kijelentette, hogy azok az okok, amelyek Leon Castillo a párisi nagykövetségi állásában való megmaradására sorolt föl, teljesen meggyőzték őt, mert ugyanabban az időben, amikor a miniszterválság kitört, igen fontos természetű nemzetközi tárgyalást indítottak.

Madrid, máj. 21.

Azt beszélik, hogy a spanyol hajóraj Cervera tengernagy parancsnoksága alatt Santiago de Cubából kifutott. Hír szerint a kormány táviratot kapott Havannából, amelyben jelentik, hogy a fölkelők Kuba szigetén Spanyolország mellett nyilatkoztak s készek volnának a spanyolokkal együtt harcolni az amerikaiak legyőzésére.

Spanyolország hajókat vásárol.

Flume, május 21.

Spanyolország a fumei Orient-társaságtól megvette annak két nagy személyszállító gőzöst a „Siam”-ot és a „Birma”-t. Állítólag Ausztria-Magyarország, a semlegességre való tekintettel, nem engedte meg a hajók átadását.

Az Unio flottája.

New-York, május 21.

Az „Evening Post” táviratot közöl Cayo Huesco-ból, mely szerint a legközelebbi 24 órában fontos események várhatók. A cenzura megtiltott minden tudósítás közzétételét, amely a hadi mozdulatokra vonatkozik.

London, május 21.

Egy new-yorki magántávirat szerint Sampson commodore szemet raktározta be a hajóba Schley admirális átvette a blokád felett való felügyeletet. Kedd előtt nem valószínű, hogy az ellenséges flották találkoznak. Az amerikai lapok nagyon türelmetlenek a miatt, hogy a hadi műveletekben szünet állott be.

New-York, május 21.

Key-Westből érkezett jelentés szerint a Sarasota jelző-gőzös, amely arra szolgált, hogy éjnek idején idegen hajók behatolását a key-westi kikötőbe megakadályozza, összeütközött egy kalauz-bárkával és elsüllyedt.

Katonahálál ütközet nélkül.

Chattanooga, május 21.

Egy vonat, amelynek az első Missourigyalogezredet kellett volna innen Chickamangaba szállítania, négy méternyre Chickamangától nekiment egy személyvonatnak, minek következtében öt katona meghalt és tizenkettő megsérült.

TÁVIRATOK

Gladstone halála.

London, május 21. Gladstone temetése iránt még semmiféle végleges intézkedés nem történt. A Gladstone-családnak az az óhajtása, hogy Gladstone nejét majd szintén a Westminster-apátságba temessék férje mellé, nem talál semmiféle ellenzésre. Hasonló eset előfordult már egyszer. Palmerston-nak a felesége szintén a Westminster-apátságban van eltemetve. Egyéb kérdések támadtak azonban újabban, amelyeket meg kell oldani. Gladstone kívánása szerint ugyanis lehetőleg mellőzni kell a

sok szertartást. Már pedig a Westminster-apátságban való eltemetéssel ez együtt jár. A temetés legfeljebb pünkösöd után, június első felében lesz lehetséges. Gladstone holttestét be fogják balzsamozni, azután pedig megengedik a népnek, hogy megnézze a nagy halottat. A koporsón, Gladstone óhaja szerint, nem szabad virágnak lennie. Pedig Gladstone egész életén át nagy barátja volt a virágoknak. Az alsóházban mindig gom'lyukában kaméliával jelent meg. (N. Fr. Pr.)

A titokzatos fénykép.

Páris, május 21. Bertulus vizsgálóbíró Piquard feljelentésére vizsgálatot indított az iránt, hogy ki bűnös ama hír szerzőségében, hogy Piquard-t Schwarzkoppen német katonai attachéval együtt lefényképezték Karlsruheban. Bertulus vizsgálóbíró első sorban Poisson-t, a „Jour” szerkesztőjét hallgatta ki, aki lapjában először hirdette, hogy Schwarzkoppen és Piquard egymással Németországban találkoztak és hogy egy találkán őket le is fényképezték. Mikor Bertulus azt kérdezte a „Jour” szerkesztőjétől, hogy honét kapta a híret, amelyek Piquard-ra vonatkoznak, a kérdezett a „szerkesztőségi titok”-ra hivatkozott, mint amely tiltja neki azt, hogy a dolgról nyilatkozzék. Erre a vizsgálóbíró így szólt:

— De kérem, hiszen Piquard abban az időben, melyben azokat a fényképeket állítólag készítették, Párisban és Mont-Valerienben volt, ahol fogva volt és a honnét nem mehetett Németországba. Ezt eskü alatt kések bizonyítani azok a tanúk, akiket Piquard megnevezett. Ön tehát ennek ellenkezőjét állítja és be is tudja azt bizonyítani? Bizonyítsa be!

Erre a kérdezett csak azzal felelt, hogy nem hajlandó bizonyítani. Mire a vizsgálóbíró még egyszer figyelmeztette, hogy még a Versailles-i tárgyalás előtt nyilatkozzék. És mikor erre ismét azt a feleletet kapta: „Én nem mondok semmit,” így szólt az újságíróhoz:

— Jó, majd viszontlátjuk egymást. De ne higgye, hogy azt a nézetét osztatom majd, amelyet az újságírói titoktartásról alkotott magának. (N. Fr. Pr.)

Az özvegy trónörökösné születésnapja.

Bozen, május 21. Stefánia özvegy trónörökösné születésnapja alkalmából ma itt fényes ünnepi istentisztelet volt, amelyen a főhercegné egész kísérete jelen volt. A Bellevue-szállóba számos üdvözlő távirat érkezett, köztük a király távirata is. Az arisztokrácia hölgyei szép virágcsokrot nyújtottak át az özvegy trónörökösnének. A svéd trónörökösné megérkezésének elmaradásáról táviratban értesítették a főhercegnőt.

A császár köszönete.

Berlin, május 21. A „Reichsanzeiger” kabinetrendeletet közöl, amelyben a császár köszönetét fejezi ki mindazoknak a tisztviselőnek, akik a polgári törvénykönyv megalkotásában résztvettek és Nieberding-nek, a birodalmi igazságügyi hivatal államtitkárának, az I. osztályú koronarendet adományozta a cserlombbal.

Csendélet Grácban.

Grác, május 21. Gleispach, a volt osztrák miniszter, valószínűleg a legközelebbi napokban ide érkezik. Legalább azokból a katonai intézkedésekből, amelyeket eddig tettek, azt lehet következtetni, mert attól tartanak, hogy a német lakosság nagyobb zavargásokra ragadtatja el magát. — Tegnap egy bosnyák szakaszt, amely egy altiszt vezénylete alatt ment végig az utcán, az egyik építési állványról kövekkel dobálták meg. A rendőrség még nem fogta el a tettest.

Elfogott képviselő.

Berlin, május 21. Volkshorn szociáldemokrata képviselőt, aki Berlin harmadik választókerületét képviseli, felségsértés miatt elfogták. A felségsértést két politikai beszédjében fedezi fel az ügyészség. A felajánlott óvadékot a bíróság nem fogadta el.

A kelet-ázsiai kérdés.

Peking, május 21. A kínaiak hétfőn, közvetlenül a japánok elindulása után megszállják Vei-Hai-Veit. Kedden az angolok partra szállnak. Az angol és a kínai lobogókat egymás mellé tűzik ki, amíg az angolok az arzenál épületeit és az erődöket át nem vették. Azután csak az angol zászló fog a váron lobogni. Most három angol hadihajó horgonyoz Vei-Hai-Vei kikötőjében.

Kenyérhiány Oroszországban.

Pétervár, május 21. A hivatalos lap értesítést közöl a rossz termés sújtotta lakosság helyzetéről Kaluga, Sztavropol, Tula, Tambov, Kurszk, Nisni-Novgorod, Orel, Vorones, Pensa és Rjasan kormányzóságokban. Éhínséget vagy ebből eredő tifuszjárványt sehol sem konstataáltak. A vetést, ahol szükséges, vetőmag kiosztása által biztosították. Amely falvakban és városokban a szegény lakosság részben inséget szenvedett, a Vörös-kereszt-egyesület nyújtott segínyt. Tifusz- esetek Vorones kormányzóság hét falvában és Sztavropol kormányzóság Szvatojkreszt nevű városában fordultak elő. A betegség terjedésének megállítására megtették a kellő intézkedéseket.

HIREK.

A helyőrség a király előtt.

A tavaszi parádé, amelyen a király végignézi a helyőrséget, ma délelőtt volt meg a Rákos mezején.

Eddig minden ilyen parádét a Vérmezőn tartották meg, amire nagyon büszke volt a budai oldal. De újabb időben sok mindent kifogásoltak az öreg parádéstéren. Így a többek között azt is, hogy nem elég pázsitos, hogy ha esik, nagyon sáros, ha nem esik, nagyon poros. Szóval a szemlét ma a jobbpartú szép leányok, szép asszonyok boszuságára nem a Vérmezőn, hanem a másik nagy gyakorlótéren, a Rákos mezején tartották.

Nyolcz órára kellett a csapatoknak ott lenniük. A gyalogság azonban már nyolczadfél órakor felvonult. Azért jár gyalog, hogy megelőzhesse a lovon járókat.

A felvonulás nem volt valami nagyon pompás, mert hiszen teljes tábori felszerelésben kellett kirukkolniok. Télen még csak megjárja, de mikor olyan szépen süt a nap, mint ma, határozottan nem kellemes a bakaemberre.

A tiszt urak ide-oda futkároztak, ki gyalog, ki lóháton, nézték a fölállítás mappáját, nehogy két-három lépés különbség legyen, mert abból sok baj keletkezne, a katonaság pedig csöndesen lépdögelt befelé, itt egy gyalogezred, ott egy huszárosztály, emitt egy ütég, meg egy zenekar.

Eközben beérkeztek az utolsó csapatok is és elhelyezkedett valamennyi.

Az első arcvonalban voltak: a 64-ik gyalogdandár Parmann altábornagy parancsnoksága alatt, a 38-ik gyalogezred, az 1-ső honvédgyalogezred zenekaraikkal, a 63. gyalogdandár báró Lederer vezérőrnagy parancsnoksága alatt, a 6-ik vartüzérezred két zászlóaljja s a 6-ik gyalogezred, továbbá a 31-ik gyalogdandár, 3 bosnyák ezred a 69-ik gyalogezreddel Czibulka vezérőrnagy parancsnoksága alatt, végre a 61-ik gyalogdandár: a 7. és 14-ik műszaki zászlóalj, az 52-ik gyalogezred s a kombinált egészségügyi csapat Albach vezérőrnagygyal az élén. A másodikban voltak felállítva Rost ezredes parancsnoksága alatt a 4-ik hadtest tüzérezred, a 10., 11. és 12-ik hadosztály-tüzérezred.

A harmadikban pedig: gróf Attems ezredes parancsnoksága alatt az 1. honvéduzászrezred egy osztálya, a 16-ik császári és királyi huszárezred s a 2-ik és 4-ik szekerészrezred önkénytesei.

Kilencz óra előtt jött herczeg Lobkowitz Rudolf hadtestparancsnok, aki a szemlét vezette, Fox Vincze vezérkari ezredessel. Mind a három vonal tisztelgett, a zenekarok a „Gott erhalté”-t játszották és a csapatparancsnokok jelentették, hány ember van a rendelkezésük alatt. Eközben jött Ester Ferencz Ferdinánd főherczeg ad-jutansával, utána pedig József főherczeg, mindketten magyar tábornoki egyenruhában.

A két főherczeg, a be nem osztott tábornokok, törzs- és főtisztok, a tér bejárójánál helyezkedtek el, ahol a király kísérete gyülekezett. A csillogó nagy sokaságban voltak a többek között

Ez a magvas okoskodás mindamellett arra bírta a főváros tanácsát, hogy a viadukt-vasut ellen táplált aggodalmáról letegyen s az alagutas rendszert elejtse. Ebben az értelemben javaslatot is tett a törvényhatóságnak, amelynek ülésén történetesen ép ennél a tárgynál olyan láрма volt, hogy az előadó a maga hangját sem hallotta s mikor a javaslat ellen fel akartak szólalni, az elnöki főpolgármester nem engedte meg a felszólalást, lévén a javaslat már h a t á r o z a t.

Ez a kis kompromisszum nem akadályozhatja ugyan meg a közérdeknek ebben az ügyben elfoglalt jogos álláspontja érvényesítését, de az esetet, mint a törvényhatóság elhatározásait jellemző körülményt érdemes azért foljegyezni.

Miért kell a viadukt-vasut?

Minden más nyugat-európai metropolisban napirendre került már a közúti vasutaknak a föld alá való terelése. A természetes fejlődésnek megfelelően emelkedik a közlekedő eszközök forgalma és a rendszeres személyforgalom; de ezeknek megfelelően nem lehet az utcákat is napról-napra, évről-évre szélesíteni. Az egyre fejlődő forgalom egy részét tehát okszerűen a föld alá terelik s miután erre a legalkalmasabbak: természetesen a vasutak kerülnek az utcák alá.

Az angol, amerikai közúti vasutaknál az alapítási költségek sohasem rugnak olyan összegre, mint nálunk a fővárosi vasutaknál. Azt szokták erre mondani, hogy odakünn sokkal olcsóbb az építési anyag. Az igaz is, de aránylag sokkalta drágább a munka bér, ami az egyensúlyt teljesen helyreállítja. Az említett vasutaknál az építési költség mindig normális, holott ezt a mi vasutainkról nem mondhatók.

Csak egyetlen összehasonlítást teszünk. A new-yorki 3. és 10. utca és a Broadway alatt levő alagutak vasutépítése kilométerenkint 400.000 dollárba került. Az építés következtében a légszusz, gőz- és vízvezetési csöveket, a csatornákat, telegráf-, telefon- és világítási kábeleket át kellett helyezni. Budapestén, ahol a föld alatt még igen lényegtelen a beruházás, a földalatti villamos kilométerenkint több mint egy millióba került (3,5 kilométer 3.600.000 forintba).

Ezt a horribilis beruházási költséget ép úgy mint a lovasut átalakításának magas árait, igen gyengén lehet kamatoztatni még olyan jó vonalon is, mint az Andrásy-ut. Az Eskütér-Akadémia közötti vonalat pedig (amely különben nem több másfél kilométernél) nem tartják a legjobb vonalnak a társaság fel a költséges beruházástól.

A korzó.

A főváros egyesítése után kormány és nemzet vállatva törekedtek a főváros szépítésén s a közös törekvés első gyümölcse a Dunapart kiépítése, amelyre a törvényhozás külön alapot létesített. A tervezők, akik a Duna fontosságát minden irányban felfogták, a fővárosnak olyan területet akartak biztosítani, amelynek panorámája minden időkből mindenkiire vonzó erővel legyen. Ez volt a dunaparti korzó létesítésének alap-oka.

Mihelyest a területkihasználás ügyét a kormány átengedte az alárendelt hatóságoknak, a kisszerűség nekiesett az ideális célnak, darabokra szedte, a javát átadta a spekulációnak a megmaradt kis részből megvalósította a nagyok intencióját: a dunamenti sétateret. Keskeny kis terület a Ferencz József-rakodópart sétateré, de legalább van. Aki használatja, örvend, hogy teheti s alig jutott eddig valaki arra a gondolatra, hogy a fővárosnak ettől az egyetlen nyugodt, szép fekvésű, kicsinyke sétahelytől meg kellene válnia.

Budapest színe-java teli-nyári üdülő helyéül avatta a korzót, amelyet elzártak a kocsiközlekedéstől, hogy nyugalmat élvezzen, aki ott keresi a nyugalmát.

Az egész fővárosnak ez az egyetlen területe, amely legalább nagyjában tiszta, de mindenkifelelt kellemes. Ezt a sétateret megöli a viadukt-vasut.

A csilingelő, nyikorgó, viadukton dübörgő vasut megrontja a korzó csöndjét, megzavarja a Dunapart perspektíváját, ki- és beszálló helveibe

lehetővé teszi a különben is keskeny utvonalon reudés forgalmát. Azt a majdnem csodás szépségét a Dunapartnak, amit eddig zavartalanul élvezhettek a járókelők, most a száguldó villamosok viszik magukkal. A Nr. 27. vagy 96-os kocsikban lehetne csak gyönyörködnünk s a főváros egész belső területén megszűnnék az az egyetlen hely is, ahol a nagyvilági láрма, zaj, por és szemét elől menekülni lehetett.

Nem, a korzó létesítésénél nem az volt a nemzeti akarat, hogy milliók árán olyan területet alkossunk, amelyen felépülhet a viaduktos vasut. Azokat, akik rabírták a törvényhozást az áldozatra, egészen más intenció vezette. S reméljük, hogy ezt az intenciót a városi klikkek táborra sem fogja tönkresilányítani.

A hajózás érdekei.

A viadukt-vasut létesítése döntő csapás lenne a hajózási forgalomra is, amely az alig 1500 méter hosszú Ferencz József-rakodóparton egyre hatalmasabb fejlődésnek indult.

A Lánchíd-fő-esküteri partszakasza a legélénkebb személy- és áruforgalom lebonyolítására szolgál. De az egyre fejlődő hajózási igényeknek már most sincs elég terük, különösen amióta a Mária Valéria-utcai kocsiközlekedést is a rakodó partra terelték. A rövid partszakaszon a helyi személyszállító gőzösök mellett a Dunagőzhajózási Társaság legnagyobb személyforgalmi épületei s teheráru-irodái, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társulat raktárai, szabad kikötők és egyéb magánvállalatok kikötő-karói vannak egymásra halmozva. Rendes forgalmi lebonyolításról szólni is alig lehet.

A tavaszi és őszi élénkebb forgalom idején a rakodópartokon nemcsak a kocsi-, de még a gyalogközlekedést is gátolja a területi hiány miatt szerte rakott áruhalmoz. A partokat elállják a hajók, amelyek néha hat-nyolc napig vesztegelnek, míg a karóengedélyt megkapják, vagy amíg a torlódás miatt rájuk kerül a sor.

Esztendőök óta egyre élénkebb a panasz a rakodópartok elégtelen volta miatt. Termelő, kereskedő és hajós kiszámíthatatlan károkat szenved a vesztegelés következtében, amely a vízi ut szeszélyes volta mellett mindig mind a három faktorra nagy koezkázattal jár.

A belvárosi rakodópartot azonkívül most az eskütéri hid építése miatt 150 folyóméterrel meg rövidítették, magára a ki- és berakó forgalomra azonban az a partrésztlet örökre elveszett. A Lánchíd-ig terjedő szakaszon van az eskütér-rudastűrdői és vígadó-lánchíd-fő, Tabán-, fazekastéri propellerforgalom negyedfél millió utassal. Ott vannak a távolsági személyforgalom gőzcsapjai, a tömegáru-kereskedelem legfontosabb partrészei olyan forgalmi arányokkal, amelyek napról-napra nagyobb tért, szabadabb mozgást követelnek. Az 1896-iki áruforgalmi statisztika szerint a ki- és beszállítás felülhaladja a tíz millió méter-mázsát.

S most jön a viaduktos villamos vasut. De ugyan hová? Hol állítják fel az oszlopokat azon a keskeny területen, amely nem felel meg a mostani forgalmi igényeknek sem? Vagy azt hiszik a városi urak, hogy a villamos vasarkádjai egyáltalán nem forgalmi akadályok s mellettük-alattuk kényelmesen lebonyolítható a kocsi- és a gyalogforgalom? És a vasutak lejárói? Azok valamennyien a korzóra szolgálnak s nem rakodópartra nyulnak le?

Nagyon nyakatekert okoskodás az, amely az Eskütér-Akadémia között egyéb összekötő vonalat a rakodópartnál nem talál! Mert nem a kar. Mert vannak bizonyos lokális érdekek, amelyek azt diktálják, hogy le a rakodópartra! S amelyeknek egyetlen érvelésük az, hogy jön a kereskedelmi kikötés és nincs szükség a rakodópartokra.

Persze ezek a lovasított tengerész urak, akik másokkal akarnak elhitetni olyan dőreséget, amit maguk nem hisznek. Másoknak szeretnék bebeszélni azt, hogy ha meglesz a kikötő huszonöt-harmincz év múlva: akkor a belváros-dunaparti személyforgalmat is ott bonyolítják le; s

akinek a belvárosi parton lehet és kell árut felvagy leadni, az majd Ujpestre vagy Csepelszigetre megy rakodni.

A helyes megoldás.

A főváros tanácsa, ha elég gondosan átolvassa a mérnöki hivatalnak azt a jelentését, amelyben az alagut-rendszert kifogásolja: magától is rájött volna az alagut előnyére. A mérnöki hivatal kifogásai tulajdonképp az alagut mellett szólnak, a hiba csak az, hogy az alagut a korzó alá tervezte, amire pedig nincs szükség.

A villamos vasut a Ferencz József-rakodópart kalap-utczai szakasza előtt letér az eskütéri hid alatt építendő kocsitra s ezen megy egész a Petőfi-téri szakaszig. Ott a rakodópart falánál bemegy az alagutba s a meghajtott fögyűjtő-csatorna fölött (ép úgy, mint az oktagon-téri földalatti) átkanyarodik a Mária Valéria-utczába és megy az Akadémiáig. A Rudolf-rakodópart kezdeténél ugyanugy jön fölszínre, amint a mérnöki hivatal a viaduktos és az alagut-rendszernél proponálta. Persze ez a megoldás költségesebb, de észszerűbb és az egyetlen lehető mód arra, hogy a Gizella-téri villamossal csatlakozásba kerüljön.

A másik, ugyancsak alagutszerű megoldása a kérdésnek az, hogy a vasut már az eskütéri hid oldalán menjen az alagutba. Ez esetben a híd alatt kell az alagutat megépíteni s miután az alagut mélysége még a sikló-szerű közlekedést is felülmúlja, a villamos kocsik s ülyesztők segítségével jutnának a híd alatt épített csatornába s ugyancsak olyan módon kerülnének vissza a rendszer alagutba. Ez a megoldás csak látszatra nehéz, de példa rá a Themse alatt közlekedő vasutak hálózata.

Az alagut építése kettős sínpárral folyóméterenkint hazai rendszer szerint 800 forintba kerülne, tehát körülbelül 1.200.000 forintba. De megépíthető 500 forintjával is s akkor csak 750.000 forintba kerül. Ennél a viadukt jóval olcsóbb, mert alig 250—300.000 forintba kerül.

A cél azonban, amelyért kell, hogy az egész főváros síkra szálljon, több mint néhány ezer forintnak a megtakarítása. Nem engedhető meg, hogy a viadukt-vasutal tönkre tegyék a korzót, a rakodópartot s a hajózás érdekeit. A kormány, sem a belügyi, sem a kereskedelmi, nem avatkozott még a kérdésbe. Hiszszük és elvárjuk, hogy beleszólásuk meg hozza a kívánt eredményt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A hitvesgyilkos mérnök. Gárdos Lajos bűnperét a jövő héten fogja tárgyalni a királyi kuria V. büntető tanácsa Paiss Andor bíró elnöklése alatt. A törvényszék Gárdost tudvalevőleg életfogytig tartó fegyházra ítélte, a királyi tábla azonban fölmentette.

— A lefényképezett orvos. Dr. Goldner Adolf budapesti gyakorló orvos, akit az ismeretlen szociálista-hajszá alkalmából a rendőrség lefényképezetett, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt följelentést tett Rudnay Béla főkapitány és Garlathy Győző rendőrkapitány ellen.

— A „Fortuna” bűnpöre. Megírtuk, hogy a királyi ügyészség indítványára a törvényszék elrendelte a bűnvádi vizsgálatot a „Fortuna” aránybánya-részvénytársaság vezetői ellen. A társaság megalapítója, James Langermann, a följelentés megtétele után Braziliába szökött. A vizsgálóbíró a részvénytársaság igazgatóságának összes tagjait kihallgatta. Gróf Pejacsavich Ártur kihallgatásával a múlt héten már be is fejezte a vizsgálatot s az iratokat indítványtétel végett áttette a királyi ügyészséghez.

— Királyisértés. Grázi József gyári munkás a múlt év május havában egy éjjel a práter-utca egyik korcsmájában mulatott. Hangos volt a korcsma a mulatók larmájától. Az utcára is kihallatszott a zaj. Markovics Ignác rendőr hallotta a larmát, bement s a korcsmárost felszólította, hogy zárja be az üzlet ajtaját. Amint Grázi megpillantotta a rendőrt, összeszidta, sőt olyat is mondott, hogy ellene királyisértés miatt indítottak eljárást. A nyomozat során s ma a vég-

princzipális, a miniszterelnök, kinek díszes helyébe ő szeretne ülni.

A meleg májusi eső kissé elmosta a magas buzaárakat, de viszont hamar fölemelte azon értékek árát, melyeknek az esetleges jó termés különösen és közvetlenül hasznára lehet; így az osztrák államvasutót, a leszámítoló bankét és a magyar hitelbankét, mely utóbbinak azonban a létrejött kartell által megjavult petroleumüzlete után is fölebbszállt a becse.

A hét tehát barátságos hangulatban zárul. Ég és föld egyaránt kegyesek irántunk. A kalász szépen indul fölfele az aranyos nyári verőfényben, mely meg fogja aczelosítani piros buzaszemét. Jó kedvvel tekinthetünk tehát a jövőbe. Csak arra kell vigyáznunk, hogy az emberek ne rontsák el a dolgunkat. Erre pedig szintén kínálkozik egy kis alkalom. Ott vannak a német urak, kik nem akarnak velünk egyezkedni. Ezt még elbirnók. Megelénk mi a magunk emberségéből is, ha muszáj volna. Csak hogy a német urak ezt sem akarják. Ezt is ellenzik.

Mi nem igen tudjuk, hogy mit akarnak. Ők maguk sincsenek egész tisztában vele. Tehát mi lesz ebből? Ez az egyetlen aggasztó kérdés a jelen perczenben. Az egyetlen kérdés, melyre a feleletet senki sem meri még megkísérteni sem.

A tőzsde jövője egyelőre attól függ, hogy megtalálják-e a kormányok az osztrák-magyar egyezség kérdésének békés és kielégítő megoldását.

Ipar és kereskedelem.

Az önálló gazdasági rendezkedés. Említettük már, hogy a kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett az ország kereskedelmi és iparkamaráihoz, amelyben felhívta őket, hogy tekintettel arra, mikép a kiegyezés megkötése Ausztriával bizonytalanra vált és esetleg az önálló gazdasági rendezkedésről kell gondoskodni, ebben a tárgyban terjeszték elő véleményes jelentésüket. A kereskedelmi kamarák, amint értesülünk, e leirat következtében a maguk körében már megindították az eljárást és a kereskedelem és ipar főbb képviselőit felhívták, hogy ki-ki saját üzemére vonatkozólag közölje a kamarával, miféle vámtételeket és minő vámvédelmi intézkedéseket tart szükségesnek. Ezen adatok alapján fogják aztán a kamarák a kormányhoz intézendő jelentésüket megszerkeszteni.

Leleplezett műborcsempészet. Hogy a műborgyártás a szigorú magyar műbortörvény dacára is egyre virágzik, kitűnik abból, hogy a fiemei rendőrség véletlenül megint rájött egy műborgyártó czégre, kitudja mióta üzött visszaéléseire. N é m e t K e r e s z t u r r ó l Nagy-Czenken át 15 tonna műbor érkezett a fiemei állomásra a Schenker és társa czég címére. A bor rendeltetési helye szintén Magyarország és pedig a Keszthely melletti P il á r volt, a hová a bor immár mint olasz bor volt szállítandó egy ottani borkereskedőnek. Mindent egy névtelen feljelentés mondta el a rendőrségnek, amely azonnal megindította a hivatalos eljárást s a gyanus 20 hordó bort meg is lelta a XV-ik számú vasúti raktárban. A hordók a C a v. F a r n i e n t e, C a s t e l l a m a r e nem létező czég hangzatos nevét viselték. Azonnal egy szakértő bizottság vizsgálta meg, chemiai uton a gyanus bort és kimondta, hogy az h a m i s b o r. A rendőrség e vélemény alapján mintákat vett mind a hús hordóból és azt felküldte az illetékes magyar királyi központi vegyészeti állomásra Budapestre, egyúttal pedig értesítette a Schenker és társa czéget, hogy a bort forgalomba hozhatja ugyan, de ha az tényleg műbornak bizonyul, a büntetésen kívül meg fog kelleni fizetnie a „bor” teljes értékét is. A küldemény német-kereszturi feladójának nevét nem tudják, mert úgy feladó, mint czímzet gyanánt a Schenker czég szerepel a fuvarleveleken. Ez után a kis incidens után nem is valószínű, hogy a gyáros ur jelentkezzék, hacsak a vasúti közegek nem fognak rá emlékezni, ki volt a küldemény feladója.

Az államvasutak gépgyára. A magyar királyi államvasutak gépgyára és a diósgyőri magyar királyi vas- és aczélgyár tudvalevőleg folyó évi máju

hó elsejével a pénzügyi tárca kezelésébe mentek át. A grárak felügyelőbizottságának elnökévé és tagjává a pénzügyminiszter további intézkedésig az addigi elnököt, illetve tagokat nevezte ki, még pedig elnöké: K i l é n y i Hugó kereskedelemügyi miniszteri tanácsost; r e n d e s t a g o k k á: B a r v i t s Albin kereskedelemügyi miniszteri tanácsost, C z i g l y János miniszteri tanácsos, magyar királyi államvasuti igazgatót, S z a t h m á r y Béla pénzügyminiszteri tanácsost és N e u m a n n Frigyes tőzsdetanácsost; p ó t t a g o k k á: T i c h t l János kereskedelemügyi miniszteri és M á l y Sándor pénzügyminiszteri osztálytanácsosokat.

Kőbányai sertesplacc, május 21. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) 57 krajczár. Közép (páronként) 300—400 kilogramm sulyban) 56 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 60—61 krajczár. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő sulyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 259 klgig terjedő sulyban; 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) 58^{1/2}—59^{1/2} krajczár, közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 58—59 krajczár, Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 57—58 krajczár. Serteslétszám: 1898. május 19. napján volt készlet 41.908 drb, május 20-án felhajtott 318 drb, május 20-én elszállított 489 darab, május 21-ére maradt készletben 41.737 darab. A bizott sertes üzletirányzata változaltan.

Budapesti konzum-sertesvásár, május 21. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertesvásárra 1898. május 20-án érkezett 896 drb. Készlet 208 darab, összes felhajtás 1104 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 952 drb, elszállítatlan maradt 152 drb. Napi árak: 120—180 kilós 56—59 kr, 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 55—59 krajczár, öreg nehéz 50—57 krajczár, malacz 40—44 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vesztegzári marhavásár, május 21. A mai vásárra felhajtottak 367 darab magyar szarvasmarhát, e között 6 darab sovány marhát. A hétfőre várható nagyobb felhajtás következtében a mészárosok tartózkodólag viselkedtek és az üzlet igen lanyha volt. Jegyzések 100 kilónként élő sulyban: magyar ökor 25—33 forint, tarka 30—37 forint, prima 38—39 forint.

Pénzügy.

Egy szövetkezet pörpatvara. A hivatalos lap mai száma két érdekes közgyűlési meghívót közöl hirdetései között. Az egyiket az „Országos koronatakarékpénztár mint szövetkezet” felügyelőbizottsága hívja össze a kereskedelmi törvény 195. szakasza alapján, május hó 29-ikére. Ennek a közgyűlésnek a napirendjére az igazgatóság elmozdítása van kitézve. A másik közgyűlést ugyancsak az „Országos koronatakarékpénztár mint szövetkezet” igazgatósága hívja össze június 19-ikére. Ennek a közgyűlésnek a napirendjére meg a felügyelőbizottságnak elmozdítása van a többi között kitézve. Látnivaló ebből, hogy itt a felügyelőbizottság háboruskodik az igazgatósággal, még pedig „az intézet tisztviselői között eszközölt személyváltozások miatt”, amelyek nem tetszenek a felügyelőbizottságnak.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, május 21.

A mai üzleti forgalom a határidőpiac kurzusaiban egyenlegként alig eredményezett változást. Mielőtt ugyan már-már azt híhattuk, hogy a néhány nap óta felszínre került intenzív lanyhulás folytatódik, amennyiben leszorították az árát a májusi búzának 13 forint 33 krajczárra, a szeptemberinek 10 forint 25 krajczárra, a szeptemberi rozsnak 7 forint 74 krajczárra, az ellenáramlat azonban, amely nagyobb ármozgalomnál sohasem késik, ezuttal sem várattott magára és az egész vonalon ismét némi vételkedv mutatkozott, amely igaz, jó részt a contremine nyereség realizációira volt visszavezethető, mert a haussenak egyelőre nagyon is megcsappant a kedve ahhoz, hogy jelentékenyebb üzletekkel akcióba lépjen.

Egybevetve a tegnapi estől szárlattal, a buza-határidőknél egészben mintegy három krajczárnyi ársülkülés mutatkozott. A tengeri ára, miután az eladáások oláh számlára megszűntek, szintén behozta tegnapi ársülkülésé egy részét és tíz krajczárral magasabban zárul. Ma különben 3000 métermázsza tengerit jelentettek be szállításra. Rozs hat krajczárral olcsóbbodott, zab alig változott árában

Egyszóval határozott tendenciáról ma alig lehet beszámolni.

A készáruüzletben az összes gabonaművek árai ismét letöredeztek. Első sorban főforgalmi cikknünk, a buza szenvedett a fogyasztás részvételenségétől. Amennyire a néhány vaggont kitevő forgalomból megítélni lehet, megint egy negyed forinttal csökkent a kenyérmag ára. Hiába itt minden okoskodás, hogy — amint mondják — a malmok lehetnek jó molnárok, de határozottan rossz politikusok a gabonacsarnokban ugyanis meg vannak győződve arról, hogy megint csak magas áraknál fognak majd vásárolni a malmok. Végre is ez az ő dolguk, tény azonban, hogy mostanában nem árulnak el animót a vásárlásban, más vevő meg nincsen. A hozatalok is növekedtek e héten, amennyiben 85.417 métermázsát szállították fel, ami mindenesetre azt mutatja, hogy össze-vissza az országban még találkozik valamelyes buza. Hiszen ha Magyarországon a gazdák hozzá fognak a magtárak kisöpréséhez, még ebből is telik egy-néhány hetihozatal. Tehát senki se tépelődjék azon, hogy mit örölnék majd a hátralevő hat héten a budapesti malmok.

Szemben ama közszájon forgó, a malmok üzleti politikáját nem épen bizelgően megítélő kritikával, amelyről a fentiekben megemlékeztünk, nekünk, akik pedig nem egyszer kénytelenek voltunk a malmok magatartását megrovás tárgyává tenni, olybá tünik fel a dolog, mintha a malmok épen mostanában hatványozott elővigyázatosságot tanultának, amit különben a jelenlegi bizonytalan viszonyok mellett csak helyeselhetnénk, ugyanis azt tapasztaljuk, hogy a malmok liszteladásaik bázisán fedezték nyereségüket, szükségletüket a határidőpiacra és most a lehető legnagyobb flegmával nézhetik a fejleményeket, mert amennyit készáruból venni kénytelenek, ugyan annyit realizálnak a terménypiacon. Az áraknak-ily-formán egyáltalában alárendelt jelentőségük van.

Ha ez tényleg így van — és hogy egyes malmok ezt az eljárást követik, azt bizonyosan tudjuk — akkor június végeig a malmok papirosbuzája lassankint készáruvá konvertálódik és ez szolgáljon egyúttal figyelmeztetésül azoknak, akik arra alapítják tuloptimistikus vétel spekulációjukat május-juniusi búzában, hogy hát a malmok is vették a kötéseket, ezek a hausseisták pedig csakugyan nem kívánhatnak mást, mint az effectív árut. Igen is vették és a búzát is akarják, de megkapják majd minden felmondás nélkül.

Uj gabonában szünetel a forgalom és azt hisszük nem utolsó okból azért, mert a kereskedők a többször ecsetelt közlekedésügyi viszonyoknál fogva nem igen mernek jelentékenyebb exportüzletekbe fogni. Az államvasutak a mai napon nyilvánosságra került körözüvénye a köszönbányákhoz és egyéb vállalatokhoz, csak megerősítette a gabonaczegeket ama bizalmatlanságban, amelylyel a kilátásba helyezett nagy koncepcziójú intézkedésekkel szemben viseltetnek.

A tőzsdei körök véleménye fedezi e tekintetben az „Országos Hirlap” határozott állásfoglalását. Hozzáteszik, hogy első sorban tanácsos lett volna, ha saját üzletvezetőségeihez intézi az igazgatóság az említett felhívást, mert hiszen a vasut áll felül a szénfogyasztók sorában. Egyáltalában „difficile est satirám non scribere” a tárgyban. A malmok például azt tartják, hogy aligha követelhetik, hogy vagy négyszáz vaggon szenet raktározzon be minden malom, a termelők meg bizony nem rendelkeznek júniusban szenet, amikor Péter és Pál napja előtt a jégeső úgy leütheti a gabonát lábáról, hogy nem lesz mit csépelni. Azután maguk a köszönbányák köszönik meg a jóakaró tanácsot, hogy mintegy három hónapig szüneteljenek, ugyazólván az expediciók, vagyis, hogy raktárra dolgozzanak. Aki bár csak hírből ismeri a bányák üzemet, tudja, hogy a szén közvetlenül a vasúti kocsihoz rakódik. Különben is érthetetlen az egész dolog, mert mi szenet nem exportálunk, ellenben óriási quantumokat hozunk be külföldről. A lowrikat pedig, amelyekben a szenet behozzák, szükség esetén — ponyvák segítségével — szintén a gabona kivitelére lehet felhasználni. Persze, ha most mesterségesen

pangást idézünk elő a szénüzletben, később meg a cukorrépa, az ubor és a többi idején ez áruk szállítását inhibáljuk, akkor simán mehet a gabona-szállítás, de ez talán még sem a helyes módja e fontos nemzetgazdasági kérdés megoldásának.

Megemlítjük még, hogy a tőzsde tanács ma esti teljes üléseben megváltoztatta az áru-üzleti lezármoló rend huszonhatodik szakaszát és ennél fogva ezentúl fizetésekre vonatkozó esetekben az in-solvens tőzsde-tag összes ügyleteit azonnal kell bejelenteni, nem pedig, úgy mint eddig, a fizetés-képtelenség közzétételét követő hétköznap déli 11 órájáig, ami az utolsó insufficienciáknál sok zavart okozott.

Ami a külföldi piacokat illeti, Amerikából jelentik, hogy a "Chicago Board of Trades" szerint a búzával bevetett terület 3 1/4 millió acres-val nagyobb mint az 1891-iki évben és a vetések mostani állapota 700 millió bushelyi minimális buza-termést enged remélni. Különbösen az árak tegnap úgy New-Yorkban mint Chicogóban 1/2-2 centssel emelkedtek.

Ma Berlin, London, Páris lanya irányzatról tudósított, míg a C. T. B. liverpooli sürgönye ugy-aszolván érthetetlen volt, amennyiben 4 pencés emelkedést és tartott irányzatot jelzett. Ez alkalmasint tévedés lehet, mert ha az árak mintegy 40 krajczárt nyerne, akkor csak határozottan szilárd hangulatról lehet szó, nem pedig tartott irányzatról.

Buza.

Elkelt néhány kocsirakomány 20-25 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások búzában.

Table with columns: Mennyiség, faj, származás, ár, hely, etc. showing wheat sales data.

Hivatalos jegyzések búzában.

Table with columns: F A J, Mins., 100 kilogr. kessp. ára, etc. showing official wheat price records.

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 63.200 métermázsza buza és 37.400 métermázsza liszt, a nyugotiában 16532 métermázsza buza és 533 métermázsza liszt.

Határidőüzlet búzában: Őszi búzában az árak ingadozóak. Májusiban lanyhább volt délelőtt, délután valamivel szilárdabb.

Előfordult határidőkötések búzában.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde, etc. showing wheat futures settlement data.

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárata, Lezármoló árfolyamok, etc. showing official wheat futures price records.

Rozs.

Készárüzlet. Elkelt néhány kocsirakomány 20 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások rozszban.

Table with columns: Mennyiség, faj, származás, ár, hely, etc. showing rye sales data.

Hivatalos jegyzések rozszban.

Table with columns: Ó vagy új, faj, hektoliterenkinti súly, 100 kilogramm kessp. ára, etc. showing official rye price records.

Raktárállomány: A közraktárban 14400 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 201 métermázsza.

Határidőüzlet rozszban: Őszi rozsz lanya, az árak csökkentek.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde, etc. showing rye futures settlement data.

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Table with columns: Határidő, Déli tőzsde zárata, Lezármoló árfolyamok, etc. showing official rye futures price records.

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Zab változatlan, a kínálat gyér. Árpa üzletlen. Tengeri iránt nincsen érdeklődés.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség, faj, ár, hely, etc. showing feed grain sales data.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, Ó vagy új, Faj, Hektoliterenkinti súly, 100 kg. kessp., etc. showing official feed grain price records.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 12400 métermázsza árpa, 17200 métermázsza zab, 19.800 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 319 métermázsza árpa, 1921 métermázsza tengeri.

Határidőüzlet. Tengeri irányzata lanya, az árak olcsóbbodtak. Zab változatlan.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde, etc. showing feed grain futures settlement data.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, Határidő, Déli tőzsde zárata, Lezármoló árfolyamok, etc. showing official feed grain futures price records.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 21.

Ma a magyar hitelbank részvényének napja volt. Közöszre lett, ami a beavatottak előtt már napok óta nem volt titok, hogy a petroleum-kartell végre még is létre jő. És minthogy ez a körülmény a magyar hitelbank petroleum üzleteinek jövedelmességét fokozza és biztosítja, a bank részvényét ma az egész napon végig nagy kedvvel vásárolták. Föl is ment az ára egész öt forinttal; és esti zárata egyenlő a legmagasabb napi árral. A nagy érdeklődés, mely a magyar hitel iránt nyilvánult, megszilárdította az irányzatot a többi papirok tekintetében is. Az osztrák hitel két forint a

ment följebb; a jelzálogbank egygyel. Csak az osztrák államvasut volt ma valamivel gyöngébb, mint ahogy a terméskilátások fényessége és az általános vásárlási kedv behatása alatt várható lett volna. Az egyáltalán szilárd délutáni zárásban különben ez érték ára is emelkedett. Valuták és külföldi váltók ára hanyatlott.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 385.75-387.75, Magyar kerami gyár 162.—, Leszámítoló bank 257.75-258.50, Osztrák hitelrészvény 356.60-357.10, Osztrák-magyar államvasut 359-359.80, Salgotarjani 625-618, Közúti vaspálya 389-390, Rimamurányi 252.75 forint.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 356.90, Magyar hitelrészv. 387.25, Aranyjárdék 120.80, Koronajárdék 99.20, Leszámítoló-bank 258.75, Jelzálogbank 253.25, Rimamurányi 253.25, Osztrák-magyar államvasut 359.50, Ipar- és kereskedelmi bank 104.—, Déli vasut 72.25, Közúti vasut 389.50, Villamos vasut 272.25, Márka 58.93.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99.20-99.30, Kereskedelmi bank 1410-1412, Salgotarjani közbánya 619-621, Közúti vasut 389.50-389.25, Villamos vasut 272.25-272.50, Magyar hitelrészvény 387.75-389.25, Regale kötvény 101.—, Magyar jelzálogbank 252.75-253.25, Magyar leszámítoló bank 258.50-258.75, Rimamurányi 253.—, Osztrák hitelrészvény 357-357.90, Földtermentesítési kötvény 97.75, Osztrák-magyar államvasut 358.70-359.50, Bankverein 106-106.25, Egyesült fővárosi takarékpénztár 1180, Magyar általános takarékpénztár 302.—, Magyar kerami gyár 165-166, Magyar cukoripar 157.50.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2-3.— forint, 8 napra 5-6 forint, június utóljára 12-14 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Áru, május 21., május 20., etc. showing closing market prices for various goods.

Az utótőzsde magasabb berlini jegyzésekre szilárd volt. Kötöttek: Osztrák hitelrészvény 357.60-358.80, magyar hitelrészvény 388.75-391.25, jelzálogbank 254-254.25, magyar államvasut 358.75-359.50 forinton.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Áru, május 21., május 20., etc. showing closing market prices for various goods.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, május 21. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak emelkedtek. Baromfi élénk, árak emelkedtek. Tej- és tejtermékek élénk, árak csökkentek. Tojásnál élénk, árak emelkedtek. Zöldszénél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus, Marhahus hátulja I. 50-58 frt, II. 44-50 frt, Birkahus hátulja I. 36-42 frt, II. 45-50 frt, Birkahus hátulja I. 56-62 frt, II. 45-60 frt, Sertészsír csőrendű 60-62 frt, vidéki 50-54 frt. (Mindem 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonkint). Sertészsír hordóval 66.0-67.0 frt (100 kilonkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10-1.50 frt, Csirke 1 pár 0.50-1.50 frt. Lud hizott kilonkint 50-55 kr. — Különszék. Tojás 1 láda (1440 db) 26.0-27.05 frt. Sárgarépa 100 kötés 3.00-6.00 frt. Petrekselyem 100 kötés 3.00-6.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-12 frt. Paprika I. 100 kiló 30-80 frt, II. 10-20 frt. Vaj I. rendű kilonkint 0.75-0.80 frt. Vaj-tésa kilonkint 90.0-1.10 frt. Burgonya-rozsza 100 kiló 3.40-4.00 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.60-4.20 frt. — Halak. Harsa (élő) 0.80-1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80-1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0.35-0.60 frt.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap 1898. május 22-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyiárakkal:

A kikapós patikárius.

Bohózat 4 felvonásban. Irt: Gandillot. Fordította: Heitai Jenő.

Személyek:

Fourgeot Paulette, Ferdinand Bertinet, Paturin-né, Cáriul, Szilágyi V. Aranyosy, Balla K., Boros E., Helttyer A., Mátyás Sz. Szilassy Iványi

Este 7 és fél órakor rendezes helyiárak mellett.

Loie Fuller k. a. mint vendég.

A gésák

vagy Egy japán teaház története.

Énekesjáték 3 felv. Irt: Owen Hall. Ford. Faj J. B. és Makai E. Zenejét szerzerette Sidney J.

Személyek:

Reginalt Bronville, Cunningham, Grimston, Stanley, Downey, Bolton, Yun-Csi, Imári márk, Himóza, Hortensia, Aranyvirág, Bimbó, Aranyháfa, Delypéska, Lady Wynne, Mary Worthington, Edith Grant, Molly Seamore, Kate Paulton, Katana, Tekmit, rendőr, Nami, japán leány, Egy küli, Kemény Iványi, Odry Z., Palásthy Sorlegi, Szilárdi E., Nádasdy M., Sziklai Boross, Világ G., Loie Fuller, Virág G., Szalai Hében, Szegedi Szilasy, Varga Aranyosy, Somló, Mészáros I, Kalmár Mátra, Fehér K., Torkos

VÁROSLIGETI SZÍNHŐR

Igazgató: Feld Zsigmond.

Délután 3 órakor félhelyiárakkal

Viola.

az afföldi haramia.

Eredeti énekes népszimű 3 felvonásban. Irt: Szigeti József.

Este 7 órakor rendezes helyiárakkal

Dalos Pista.

Eredeti énekes vígjáték 3 felvonásban. Irt: Szigeti Ede. Zenejét szerzerette Duppár Károly.

BUDAI SZÍNHŐR.

A falu rossza.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszimű dráma 3 felv. Irt: Tóth Ede. Zenejét Ekel Gy.

Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ

Ó-BUDA.

Igazgató: Fejér Dezső.

A toloncz.

Eredeti népszimű 3 felvonásban. Irt: Tóth Ede.

Személyek:

Kontra, Krtiza, Miklós, Ila, Abris, Rézi, Hánt, Fani, Mál, Kál, Lőrincz, Dolgos, Péter kisbíró, Ötög Sára, Annyai Liska, Kiss, Latabányi, Csiky, Radó, Guthy S., Kéri, Aczel, Hollosi R., Gál K., Krámer, Temesváry, Kádár, Erdélyi G., Pajor E.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Színházi műsorok.

Table with 8 columns: Színház, Műsor, Színház, Műsor, Színház, Műsor, Színház, Műsor. Rows include Hétfő, Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., and Este.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Köly egyetemi tanár urak által gyógycélzatra ajánlott

„Malátasöre“

idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavaroknál, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Chicoe-Sitony 12 forintos feljebb „Az angol szabó“-nál Kohn Heilmann és fia Budapest, Károly-körút 12. szám. Legnagyobb áruháza. Szabott árak. Üzime ügyelni tessék.

Ujdonság!

A fényképészben. Uj találmánnyal a villamos nagytárolóknál képes varok követhető... Időnek kiváló figyelemmel kiszolgáltattunk.

KALMÁR udvari fényképész, Andrassy-ut 29.

szabadalmakat

eszközöl a világ összes államában

Kalmár J.

mérnök és hiteles szabadalmi ügyvivő, ezélt

Pompéry (Benedek L. és Tsa)

Budapest, VII, Kerepesi-ut 44.

Kávé

leválasztva és bérmentve hűvöz szállítva. 4 1/2 kg. Kuba... 6.50, 4 1/2 kg. Mokka... 6.50, 4 1/2 kg. Jáva... 6.50, 4 1/2 kg. Gyöngy... 6.80

pezsgő-limonádé 100 db 2 kros... 1.40, 140 db 1 kros... 1.40

Belák István, Budapest, VII, Rottenbiller-utca 4. Flancc, Mlaka 113.

MAJUSI ÉV NEGYEDRE... JELENLEGI DIVATSZÍNEKET... LÖWINGER... BUDAPEST... FÜGGÖNYÖK GYÖNYÖRÜEM TISZTITTATNAK ÉS FESTETNEK

Csak fiatal embereket

Érdemes tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legelhanyagoltabb bajokat is... Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol üvegenként 1 forintot kapható.

Szt.-Lukácsfürdő. Étterem, kávéház és amerikai bar. Helyiségekben egész nap katonazene. Étkészés teríték szerint. Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. Tisztelettel Fodor L. József.

Diana-kert vendéglő megnyitása. Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy VIII. ker., Nap-utca 13. sz. alatt egy minden kényelemmel berendezett, gyönyörű szép nyári helyiséget nyitottam... Szocepanovszky, vendéglős.

Czerny Tanningano-je a legjobb festőszer hajnak és szakálnak. Alkalmatosan maradó, egyszerűen alkalmazható, szét-szöke, barna és fekete színben. Ára 2 ft 50 kr. Czerny keleti rózsataje gyengéd úde ifjuságu... ANTON J. CZERNY, BÉCS

Jutalomdíjazott! SACHS ÁRMIN-féle első magy. es. és kir. szabadalmozott hordozható jégszekrény-gyár.

Budapest. Gyár: Gőzrőd-utca 19. sz. és raktárhelyiség: Kerepesi-ut 40. sz., a Népszínház átellenében. Ajánlja njonan szerkesztett jégkészületeit a sör, bor, tej, víz, hus, étel stb. behűtésére...

Raktár a Fleischmann-féle tejszállító kannákból eredeti árakon. Árjegyzék és ábrák ingyen megküldetnek.

Herbster-Velodrom Tattersaal. Kerepesi-ut, a keleti pályaudvarral szemben. 5000 négyzetméter fedett és 6000 négyzetméter nyílt kerékpáriskola. Legnagyobb kényelemmel és kerékpárgondozási istállóval berendezve. Az iskolából hetenként kétszer saját vezetésem alatt kirándulások rendeztetnek. Beiratások egész napon át városi raktárban elfogadotnak. HERBSTER KÁROLY nagy kerékpár-raktára Budapest, Károly-körút 9.

ADRIA

kerékpárokon

a Nagy-Becskereken 1898. május 15-én tartott versenyen nyertek

3 első, 3 második és 4 harmadik díjat.

Városi raktár és zárt kerékpáriskola:

Royal-szálló.

Hungária-kávé

Legkiválóbb tápszer gyermekek és felnőttek részére a szemes kávé helyett. Mint házaszer gyomorbeteg ellen sikeresen használták. Egy kiló ára 1 frt 20 f. stánvettel vagy a pénz beküldése mellett. Csomagolás ingyen. Kapható:

Szalády Antal gyárosnál, VI., Andrassy-ut 86/0.
és minden nevezetesebb fő-kereskedőnél. Kérve a legjobbjára pótkávé a SZALÁDY PÓTKÁVÉ.

Anyák! Gyermekek-

kocsit mielőtt vesznek, tessék először megnézni, vagy képes ábrákat ingyen és bérmentve hozni az új higiénikus, fektetőre és ültetőre igazított, levehető és mosható felszereléssel ellátott kocsikról.

BAUMANN L.
cs. és kir. szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
VI/2. Millergasse 6.

Övönkünk használatlan utánzások vásárlásától, csak akkor való, ha az oldal látható védőjegy a kocsit fapadiján be van egézve.

MŰSZAKI IRODA
Engelsmann
Rezső
Magánmérnök
BUDAPEST.
Múzeum-körut 15.
Elfogad
MŰSZAKIMUNKÁK
kivitelet
TALALMANYOK
SZABADALMAK
Műszaki
KIDOLGOZÁSA
Értékcsökkentése

Aki finom, sima arczbőrre szerit tenni óhajt, az **ZILZER JOHANNA** kitűnő arczkemencsét használja, mely minden bőrbajt, szeplőt, májfoltokat, szemölcsöket stb. eltávolít és az arczbat teljesen egészségesebbé teszi. Ár: Nagy tégely 1 frt 20, kis tégely 80 kr., szappan hozzá 30 kr. Szétküldés a világ minden részébe utánvétellel. Kapható: **Zilzer Johanna** Budapest, Akác-tér 84. I. em. 2. Török Józsefnél, a „Nádor”-gyógy-tervező Váci-körut 17. és Nerada Wándornél.

Fiu-öltönyök

Loden-öltönyök 3 1/2 frt. Teveszőr-havelok teljes gallérral 4 1/2 frt. Matróz-öltönyök dupla gallérral 5 frt. Rohberger Jakabcs. és kir. udvari szállítónál Budapest, IV., Váci-uton 28. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik közvényenél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapest.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbörtökű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. **RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.**

BUTOR

kézpénzért, ugyszintén részletfizetésre legutányosabban kapható **GONDA S.** butorraktárban 451 VII., István-tér 7. sz.

1878. Berlin

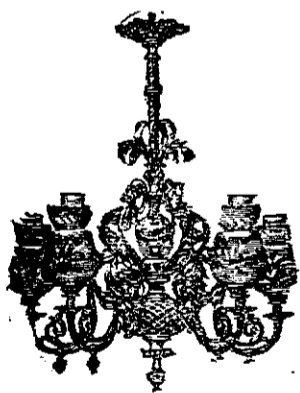
első Államdíj.

1896. Berlin

Tiszteletdíj. Állami érem.

KRAMME G.

német csász. és kir. udvari szállító

Villany- és légszesz-csillárok

Légszesz-kályhák

Ajtó- és ablakkilincsek

gyári raktára

BUDAPEST

VI., Andrassy-ut 13. sz.

1883.

Amsterdami nemzetközi Jury-tag.

1879. Berlin

Érdembíró az iparkiallitáson.

A földmivélsügyi m. kir. és a magyar börttermelők vezetése miniszterium felügyelete országos szövetkezetének alatt álló

Magy. kir. orsz. központi Mintapincze

elárusító főraktára,

mely az elárusításnak legutóbb házi kezelésbe vétele óta ideiglenesen az V. kerület, mérleg-utca 4. sz. a. volt elhelyezve,

f. é. június hó 1-vel véglagesen az V., akadémia-utca 8. sz. a. levő Ganz-féle házba helyeztetik át.

Ennek kapcsán a főraktár ideiglenes vezetője, Radó Mór úr, megvállik szolgáltatunktól, s így megszűnik vele eddig fennállott minden üzleti összeköttetésünk; a házi kezelésben és árusításban egyébként semminemű változás nem áll be.

Felkérjük ehhez képest a l. cz. fogyasztó közönséget, hogy becses megrendeléseit a fennemlített időponttól kezdve a Magyar kir. országos központi Mintapincze az V. ker., akadémia-utca 8. sz. alá helyezett elárusító főraktárhoz intézni sziveskedjék.

Minden egyéb, a termelők vagy a t. cz. fogyasztók részéről szükséges felvilágosítások, esetleges panaszok stb. tárgyában való levelezések, avagy fiókelárusítóhelyek engedélyezése iránti ajánlatok továbbra is a

„Magy. kir. országos központi Mintapincze igazgatósága” czimére intézendők.

Előfordult utánzások miatt különös figyelmébe ajánljuk a t. cz. közönségnek, hogy a mintapincze utján forgalomba hozott minden egyes palack nyakán védlejtromozott szövegű szövegű s alaku zöld szalag van alkalmazva.

Arjéyzékekkel kívánatra készséggel szolgálunk.

BUTOROK HITELRE

a legolcsóbb árakért minden elfogadható fizetési föltétel mellett.

Nagy választék egyszerű és finom butorokból u. m.

teljes lakberendezések, menyasszonyi kelengyék, valamint egyes butordarabok.

Felvilágosítással szolgál

Nagy Jenő részletfőnök

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 2. butorraktárban.

TOTIS

kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán.

Használt kerékpárok vétele, eladása és becserelese új gépekre. Javító- és kölcsönző-intézet.

